

Şентерў ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мешёнченпе тухать

6 (7751) №

Шамат кун, 2010 җулхи январён (кярлач) 30-мешё

Хакё ирөклё

Республика конкурсенче

Вёренекен хёрарамсене пёлме

Муркаш библиотеки – республикәра чи лайәххи

Муркаши ял тәрәхёсем хушинчи тёп библиотека пофесси аслахён республикәри конкурсёсене җулленех активля хутшанать. Кәҗал та кунта вай хуракансем «Чи лайәх библиотеке – право информацийён центрё» конкурса хутшанма сяр юлма пултараймарёс. Виҗё тур хыҗсан «Гарант» справкәпа право системине пёлессин сферинче чи лайәх библиотека» номинацире Татьяна Александровна Волкова пёрремёш, «Консултант Плюс» справкәпа право системине пёлессин сферинче чи лайәх библиотека» номинацире Ирина Алексеевна Николаева 2-меш вырән йышәнни паллә пулчё.

Ғентерүҗёсене ЧР Наци библиотекинче февралён 17-мешёнче җылсаҗсё. Малашне те вёсене хайсен ёҗёнче аһәҗсем сунатпәр.

Т. КОРОЛЬКОВА,
Муркаши ял тәрәхёсем хушинчи тёп библиотека директорё.

Сән үкерчөкре: җентерүҗё-библиотекарьсем.

В.В. Путин Чәваш Енре пулнә май

Республика аталанавён актуаллә ыйтәвёсене сүтсе явнә

Кәҗалхи январён 25-мешёнче Чәваш Республикинче ёслё визитпа Раҗсей Федерацияён Правительствин Председателё Владимир Путин пулнә. Малтанах вәл Шупашкарта Правительство Ғуртёнче республика Президентёпе Николай Федоровпа тёл пулнә. Каласу вәхәтёнче Чәваш Енён экономикапа социаллә аталанавён актуаллә ыйтәвёсене сүтсе явнә.

Уйрәммән илсен җавна паләртнә. Иртнё сул уйрәм җынсен тупашёнчен илекен нулук каләпашё унччен паләртнинчен 350 миллион тенкё ытларак пулнә. Лайәх паләрамсенчен пёри – республикәра агропромышленность комплексё динамикаллә аталанса пыни. «Эпир пётёмшле продукция илссин үсёмё 3,5 процент пуласа паләртнәччё, вәл вара 5,2 процентпа танлашрё. Ёҗ тухәҗлөхё унччен паләртнә пек 17 процент вырәнне 26 процент үсрё. Ёҗ укис 22 процент хәпарнә. Ку вәл питё пысәк пёлтерёшлө» – паләртнә Президент. Килти хушма хуҗаләха аталантарма 45 пин сын пётёмпе 7 миллиард та 300 миллион тенкё җәмәллатнә кредит илнө. Ғакә вәл пётёмпех Чәваш Енре ял территорияёсене комплекслә аталантарса пынипе май килнө. Кусем вёсем газ кёртни те, сулсем тунн те, сёмье врачён офисёсөмпе тёлслөх библиотекәсем, хәлхи спорт керменёсем усни те.

Владимир Путин уйрәмак Чәваш Енре пурәнмалли сурт-йёр сферинче пурнәҗә кёртсе пыракан проектсөмпе интересленнө. Аса илтөкәллә аталанса пыни. «Эпир пётёмшле продукция илссин үсёмё 3,5 процент пуласа паләртнәччё, вәл вара 5,2 процентпа танлашрё. Ёҗ тухәҗлөхё унччен паләртнә пек 17 процент вырәнне 26 процент үсрө.

Ғакә вәл пётёмпех Чәваш Енре ял территорияёсене комплекслә аталантарса пынипе май килнө. Кусем вёсем газ кёртни те, сулсем тунн те, сёмье врачён офисёсөмпе тёлслөх библиотекәсем, хәлхи спорт керменёсем усни те.

Владимир Путин уйрәмак Чәваш Енре пурәнмалли сурт-йёр сферинче пурнәҗә кёртсе пыракан проектсөмпе интересленнө. Аса илтөкәллә аталанса пыни. «Эпир пётёмшле продукция илссин үсёмё 3,5 процент пуласа паләртнәччё, вәл вара 5,2 процентпа танлашрө.

территорийёнче комплекслә строительство ёҗсөм туса ирттерес тата инженерисөм тавас тёлёшпе таратнә регионти инвестици проекчён паспортне сирёплөтнө. Халё проекта пурнәҗә кёртме Раҗсей Федерацияён Инвестици фончө патшаләх пулшәвө парө. Ғав тёллевпе уйәрса паракан укә-тенкө каләпәшө 500 миллион тенкөпе танлашать. Кунсәр пусне пурәнмалли сурт-йёр строительствине аталантарма пулшәкән метр пурәнмалли сурт-йёр хута яма пәхнә. «Ғитменине ку вәл хәтлә сурт-йёр тата питё килёшүүлө хәкпа пулө» – паләртнә республика пушләх.

Чәваш Ен Президентчө Раҗсей Правительствин Председателёпе тёл пулнә чух хус-

катнә актуаллә ыйтусенчен пёри – республикәра тракторсем тавассине аталантарасси. Унччен паләртнәччө ёнтө, Внешэкономбанкән Владимир Путин ертсе пыракан Сәнав канашё «Тракторные заводы» Концерна сичө сулләха 15 миллиард тенкө тёллевлө кредит уйәрса парассине ырланә. «Патшаләх пулшәвө пирө кәҗал Раҗсей рынокөнче концерн продукцияне ыйтассине икө хут үстерме май парө, кунсәр пусне питё пысәк пёлтерёшлө самант – экспорт виҗине те икө хут үстерме май килө» – тенө Николай Федоров тата республикәри трактор тавакансен ячөлө Раҗсей Правительствин пушләхне «кризис вәхәтөнче обществолла трактор машиностроение питё пысәк пулшө панишө» тав сәмахө каланә май.

Хамәр инф.

Диспансеризаци ыйтәвёсөмпе

Ветерансен сывләнне мала хунәран

Ғулсем кайнә сөмөн сөс эпир сывлән кашни сыншәнәх чи хәкли пуллине ытларак та ытларак туйма пушлатпәр. Кашнишённе – ача-и вәл е 70 урлә кашнә ватә сын – хәйён сывләнне упрасси, тёрёслөсө тарасси малти вырәнта пулмалла.

Кәҗал акә январён 1-мешөнчен пулса апрель уйәхө вёсленичненех ЧР Сывләнх сывлаён тата социаллә аталану министрствин 2009 сулхи октябрён 19-мешөнчи 1165 № хушәвөпе килёшүүлөн пирён районта та Таван сёршывән Аслә вәрҗә инвалидсөмпе ветерансөне, тәләх арамсөне тата «Блокадәллә Ленинградра пурәнаканә» палләна тивёҗсисине тарән медицина тёрёслөвө ирттеретпәр. Төпёр майлә каласан, районта диспансерлә тёрёслөв ирттеретпәр. Ана сүлөрех асаннә сынсен чирёсене вәхәтра тупса паләртас, вёсене асархатарас, кирлө медицина пулшәвө парас, чирсөне чакарас, активля пурнәҗән тәршённе тасас тёллевпе йёркөлөнө.

Граждансен сәк категориясөне диспансеризаци ирттересси сывләнх сывлаён учреждениёсенче, вәл шутра социаллә пулшәупа тивёҗтерекен стационарлә учрежденисенче те пулса пырять.

Ғак тапхәра специалистсен ятарлә ушкәнсөне йёркөлөссине те пәхса хунә. Мөншён тесөн вырәнпа выртакан ватә сынсем те сук мар, вәрахән сөс вырәнтан вырәнә кума пултараканнисем те. Вёсем патне специалистсен ушкәнсөм тухса сүрөҗсө.

Диспансеризаци тытәмне кёртнө тёрёслөвсөне пысәк квалификациллө специалистсөм туса пыраҗсө, кирлө йышши медицина оборудованийё те сителөклө. Каласа хәвармалла, сәк тёрёслөв пётёмпех патшаләх программепе килёшүүлөн тёлөвсөр иртет, сын-

сен тәкакланма тивмө.

Тёрлө лаборатори тишкөрөвөсөне ирттеретпәр, вәл шутра онкомаркер тёрёслөвө те пур. Шәпах сәк тёрёслөв шыҗә чирёсем пушланма пултарассине малтанхи тапхәртах тупса паләртма май парать те. Чи малтанах аһлә сарәлнә чөре чирёсөне, сәхәр диабетне, рак тата ытти чирсөне тупса паләртмалли меслетсөмпе уса кураҗсө. Тата ытти чылаи тёрёслөв те диспансеризаци шутне кёрет. Ғав вәхәтрах специалистсөм те кирлө сөнү-канашпа пулшәҗө.

Диспансеризаци пётёмлетёвөсем сынна реабилитаци вәхәчө кирлине паләртсан, сәк ёҗө пурнәҗәҗсө, төпёр ултә уйәхран кирлө сынна төпёр хут врачсөм пәхәҗсө.

А. ЧИНОВНИКОВА,
«Муркаш районён тёл больници» муниципаллә сывату учреждениён поликлиника ертүҗи.

Пособисөне вёрентү учрежденияй тёлемест

Иртнө сулхи декабрөн 31-мешөнче Раҗсей Федерацияён Правительство патшаләх пособиёсен уйрәм тесөсөне тёлесе тарассин финанс йөрки сөнчен калакан 1162 № постановлени йышәнчө. Унпа килёшүүлөн пуламәш, вәтам професиллө тата аслә шулсенче, аслә шул хыҗсанхи професиллө пелү паракан урежденисенче куҗамлә майпа вёренекен хёрарамсөне ача суратнәшән тата аһә пәхнәшән уйәхсөрен паракан пособиөне кәҗалхи январён 1-мешөнчен тытәнса социаллә хүтлөх паракан органсөм тёлесе пыма тивөҗ.

Вёренекен хёрарамсөне ку таранччен сәк пособиөне тёлесе тарассине вёрентү учреждениясенче йөркөлөнө пулнә. Ғавәнпа та халө вёренекен хёрарамсөн сәк ыйтупа районти социаллә хүтлөх пайне пымалла.

Н. ПЕТРОВА,

ЧР Сывләнх сывлаён тата социаллә аталану министрствин районти социаллә хүтлөх пайөн пушләхө.

Йышәнү

Савәнәҗлә пуху пулат

Район администрацияён пушләхө 2010 сулхи январён 26-мешөнче «Районән 2009 сулхи экономикапа социаллә аталанавён итогөсөне пётёмлетөссине халәлләса савәнәҗлә пуху ирттересси сөнчен» 34 № йышәнү тунә. Районти ёҗ коллективёсен представительсөмпе ентешлөх членсөн савәнәҗлә пухәвө 2010 сулхи февралён 20-мешөнче Сосновкәри вёрентупе культура центрөнче Ваҗкассинче иртет.

Мероприятисөне хатёрленсе ирттерме йөркөлү комитөчө туса хунә. Аһә район администрацияён пушләхө Ю.А. Иванов ертсе пырять.

Районән 2009 сулхи экономикапа социаллә аталанавён итогөсөне пётёмлетнө май туса ирттермелли мероприятисен планне сирёплөтнө.

Граждансөне йышәнәҗсө

«Пёрлөхлө Раҗсей» партин Муркаш районөнчи уйрәмөн обществолла йышәнү пёлөмөнче граждәсөне 2010 сулхи февраль уйәхөнчө хәйсөн ыйтәвөсөмпе йышәнмалли графика

Хәш кун	Йышәнмалли вәхәт	Кам йышәнать
Февралён 2-мешё	13–15 сөх.	Юрий Александрович ИВАНОВ, «Пёрлөхлө Раҗсей» партин вырәнти уйрәмөн политканашөн секретарё, район администрацияён пушләхө
Февралён 5-мешё	13–15 сөх.	Игорь Васильевич НИКОЛАЕВ, политканаш членө, депутатсен районти Пухәвөн председателө, Ильич ячөпе хисөплөненекен хуҗаләх ертүҗи
Февралён 9-мешё	13–15 сөх.	Владислав Григорьевич ДАНИЛОВ, политканаш членө, Чәваш Республикин Патшаләх Канашөн депутатчө, районти төп больницән төп врачө
Февралён 12-мешё	13–15 сөх.	Лилия Юрьевна ТАРАСОВА, секретарь сүмө, район администрацияён йөркөлөнө кадрөсөн, право өнөпе тивөҗтерссинче тата вырәнти самоуправлени органсөмпе ёҗлекөн пайөн пушләхө
Февралён 16-мешё	13–15 сөх.	Станислав Степанович ИВАНОВ, ЧР Патшаләх Канашөн депутатчөн В.А. Морозовән пулшәкәнө
Февралён 19-мешё	13–15 сөх.	Валерий Иванович ВЯЗОВ, политканаш членө, депутатсен районти Пухәвөн культурәпа социаллә ёҗ-хөл, сывләнх сывлас, вёрентү ёҗө, физкультурәпа спорт өнөпе ёҗлекөн яланхи комисси председателө, «Росгосстрах-Повольжө» страховани компанийён Муркаши уйрәмөн пушләхө
Февралён 26-мешё	13–15 сөх.	Валентина Николаевна ЛЮБИМОВА, политканаш членө, депутатсен районти Пухәвөн депутатчө, Ярапайкассинчи пётёмшле практика врачөн офисөн врачө

Саламлатпәр

Уйкас Хәҗәк ялөнче пурәнәкән Алина Федоровнапа Николай Ильич БЫЧКОВСӨНЕ 55 тата 60 сул тултәрнә ятпа ашшән саламлатпәр. Хәклә сыннәмәрсөне сурпан пек вәрәм өмөр, юман пек сирёп сывләнх, сәл куҗ пек тапса тәрәкән вәй-хәват, сул төнчө илемөпө килсөне пурәнма сирёп сывләнх, вәй-хал, вёҗсөр-хөрсөр телөй, канлө ватләнх сунатпәр.

Сирён сулсем иртсөҗө сисөнми, Кирлөх-ши уншән куляма? Вәй-халәр пултәр икөлөмми. Төлейпе ырләнх курни яланхә тулли пултәр, ашпиллөх хуҗалантәр.

Саламлакансөм: хөрө, сывәлөпе кинө, мәнүкө, хәтипе тәхләчи, сывләнх тавәнсөм.

Чи юратнә та хәклә сыннәмәра – Турхан ялөнчө пурәнәкән Анна Кирилловна МАКСИМОВАНА 70 сулхи юбилөй ячөпе ашшән саламлатпәр. Тавах сана ырә кәмлөшән, чун ашшине пирө пареленёшөн, пирө юратса ситөнтөрсө тёрөс сул сине таратнәшән.

Хәкләран та хәклә аннемөр! Ёҗсулришөн савәнәтпәр, хәмәра сәв тери төлейлө туятпәр, тайма пуҗ сана пурнәшөн те. Сывләнху сан сирёп пултәр, кун-сулгу вәрәм та төлейлө килтөр, сөтелү сәкәр-тавартан, кил-сурту таван-пөтөнтөн ан татәлтәр.

Салампа: ачисөм, кинөсөм, кёрүҗсөм, мәнүкөсөм, сывләнх тавәнсөм.